

**VENDIM**  
**Nr.31, datë 1.12.2005**

**NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

|                   |                                |
|-------------------|--------------------------------|
| Gjergj Sauli      | Kryetar i Gjykatës Kushtetuese |
| Alfred Karamuço   | Anëtar i “ “                   |
| Fehmi Abdiu       | Anëtar i “ “                   |
| Kristofor Peçi    | Anëtar i “ “                   |
| Vjollca Meçaj     | Anëtare e “ “                  |
| Xhezair Zaganjori | Anëtar i “ “                   |
| Petrit Plloçi     | Anëtar i “ “                   |
| Sokol Sadushi     | Anëtar i “ “                   |
| Kujtim Puto       | Anëtar i “ “                   |

me sekretare Arbenka Lalica, në datat 06.06.2005 dhe 16.06.2005, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.30 Akti, që i përket:

KËRKUESI:NJAZI SHEHU, përfaqësuar nga avokat Artan Hajdari, me deklaram.

SUBJEKTI I INTERESUAR: “XHEJMS-TRANSPORT”SHPK, përfaqësuar nga Myzafer Murati dhe avokat Vladimir Gërmenji, me prokurë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr.255, datë 05.02.2004 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, si antikushtetues.

BAZA LIGJORE: Neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

Kërkuesi Njazi Shehu, duke pretenduar se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka zhvilluar një proces jo të rregullt gjyqësor, ka parashtruar këto shkaqe për shfuqizimin e vendimit të atij Kolegji:

- Neni 485 i Kodit të Procedurës Civile nuk parashikon të drejtën e Gjykatës së Lartë që, mbi bazën e vlerësimit të kundërt të provave, të prishë vendimet e gjykatës së rrethit dhe të apelit, si dhe të zgjidhë vetë çështjen.

- Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka lejuar shkeljen e parimeve themelore që kanë të bëjnë me disponibilitetin e padisë, me bazën juridike dhe me kufijtë e shqyrtimit të çështjes.

- Kolegji Civil i ka hyrë kryesisht vlefshmërisë së titullit të pronësisë pa u pretenduar nga pala në rekurs.

**GJYKATA KUSHTETUESE,**

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Kujtim Puto, përfaqësuesin e kërkuesit që kërkoi pranimin e kërkesës, përfaqësuesin e subjektit të interesuar që kërkoi rrëzimin e kërkesës dhe bisedoi çështjen në tërësi,

**VËREN:**

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr.3819, datë 22.12.1999, ka vendosur pranimin e padisë së kërkuesit Njazi Shehu, detyrimin e subjektit të interesuar Myzafer Murati t'i lirojë kërkuesit sipërfaqen e truallit prej 900 m<sup>2</sup> dhe t'i paguajë dëmin e shkaktuar nga përdorimi i tokës.

Gjykata e Apelit Tiranë, pas rigjyimit, me vendimin nr.703, datë 18.06.2002, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së rrethit.

Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, në rigjykim, ka arritur në përfundimin se kërkuesi nuk legjitimohet në ngritjen e padisë, me arsyetimin që ai nuk ka mundur të provojë të drejtën e tij të pronësisë dhe ka vendosur ndryshimin e vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë e rrëzimin e kërkesëpadisë së kërkuesit Njazi Shehu.

Vendimi i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë është rrjedhojë e një procesi jo të rregullt ligjor në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë.

Funksioni rishikues i Gjykatës së Lartë, i sanksionuar në nenin 141 të Kushtetutës, kërkon që Gjykata e Lartë, së pari, të aplikojë të drejtën mbi faktet e konstatuara e të vlerësuara në mënyrë të pavarur nga gjykatat e rrethit dhe apelit dhe, së dyti, të njësijë praktikën gjyqësore në bazë të interpretimit që u jep problemeve juridike, pra të interpretojë ligjin për t'u zbatuar në mënyrë të njëjtë në të gjithë territorin. Vendimet për zgjidhjen e çështjeve konkrete, ndonëse nuk kanë efekte jashtë kufijve objektivë të çështjes në gjykim, ndihmojnë për një funksionim harmonik të së drejtës dhe marrin vlera të veçanta përsa i përket koherencës dhe vazhdueshmërisë së orientimeve jurisprudenciale.

Kontrolli kushtetues që ushtron Gjykata Kushtetuese ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të çdo individi për një proces të rregullt ligjor. Problemet e interpretimit e të zbatimit të ligjit për zgjidhjen e çështjeve konkrete nuk përbëjnë juridiksion kushtetues përderisa ato nuk shoqërohen me cenimin e të drejtave të lartpërmendura. Por në rastin në shqyrtim, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka vendosur rrëzimin e padisë së kërkuarit Njazi Shehu, duke cenuar parimet kushtetuese të shqyrtimit të çështjes nga një gjykatë e caktuar me ligj, të paanësisë, si dhe të barazisë së mjeteve.

Gjykimi i çështjes nga një gjykatë “e caktuar me ligj” është një element i procesit të rregullt ligjor sipas nenit 42 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë dhe nenit 6 të Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut. Por e drejta e çdo pale për t'u dëgjuar në seancë përpara një gjykate kompetente, kërkon gjithashtu që gjykata të ketë juridiksion për të dëgjuar çështjen dhe që kompetenca t'i jetë dhënë prej ligjit.

“Një tribunal karakterizohet në kuptimin thelbësor të shprehjes nga funksioni i tij gjyqësor, me të cilin duhet kuptuar të vendosurit mbi çështjet brenda kompetencave të tij, bazuar në rregullimet ligjore dhe sipas procedurave të zhvilluara në mënyrë të përcaktuar. Ai duhet gjithashtu të kënaqë një numër kërkesash të mëtejshme, si pavarësia, veçanërisht prej ekzekutivit, paanësia, qëndrueshmëria në detyrë e anëtarëve të tij, garancitë e ofruara nga procedura e tij-disa prej të cilave shfaqen edhe në vetë tekstin e nenit 6/1 të konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut”.<sup>1</sup>

Neni 485 i Kodit të Procedurës Civile i ka dhënë të drejtë Kolegjit Civil apo Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë që, ndër të tjera, të vendosin prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe të lënë në fuqi vendimin e gjykatës së rrethit gjyqësor, si dhe të ndryshojnë njëkohësisht vendimet e të dyja gjykatave të instancave më të ulëta, por nuk i kanë dhënë të drejtë që mbi bazën e vlerësimit të provave, të prishin të dyja vendimet e të rrëzojnë kërkesëpadinë dhe as t'i ndryshojnë ato duke vendosur rrëzimin e padisë.

Kjo shkelje procedurale e Kolegjit Civil mund të mos përbënte element të një procesi jo të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, në rast se kolegji civil do të prishte të dyja vendimet dhe ta zgjidhte vetë çështjen, për shkak se vendimet e atyre gjykatave do të ishin rezultat i zbatimit të gabuar të ligjit ndaj fakteve të përcaktuara, d.m.t.h., ndaj fakteve të vërtetuara në gjykimet e mëparshme. Por kolegji civil ka nxjerrë konkluzione për provat, të ndryshme nga ato të gjykatës së rrethit e të apelit, megjithëse nuk e kishte një kompetencë të tillë dhe, për më tepër, për fakte që nuk janë vërtetuar në një gjykim të barabartë e të paanshëm. Ai ka zgjidhur çështjen jo vetëm duke pranuar pavlefshmërinë e kontratës së shitblerjes së kërkuarit, pa i dhënë mundësi atij të paraqesë pretendimet për një problem që nuk ishte vënë në diskutim në gjykimet e mëparshme dhe nuk ishte ngritur në rekurs, por edhe duke pranuar mbivendosjen e trualtit të subjektit të interesuar mbi atë të kërkuarit në një kohë që të dyja gjykatat më të ulëta, pas raporteve të ekspertëve, kanë arritur në përfundimin se pronat janë kufi me njëra-tjetrën.

E drejta për t'u gjykuar përpara një gjykate kompetente, të pavarur e të caktuar me ligj, kërkon gjithashtu që drejtësia jo vetëm të bëhet, por ajo duhet të shikohet që bëhet: “Parimi i paanësisë, i cili aplikohet përkatësisht të çdo çështje, kërkon që secili nga vendimmarrësit qofshin këta gjyqtarë profesionistë apo jo, ose juri, të jenë të paanshëm. Paanësia nënkupton që gjyqtarët nuk duhet të ushqejnë paragjykime në lidhje me çështjen e shtruar përpara tyre dhe që ata nuk duhet të veprojnë në mënyra të tilla që ndihmojnë interesat e vetëm njëres prej palëve”.<sup>2</sup>

Nocioni i paanësisë është kuptuar nga jurisprudenca e Gjykatës Europiane edhe si barazi e armëve që përfshihet në nocionin e procesit të drejtë. Vetë ky parim kërkon që të dyja palët të trajtohen në një mënyrë të tillë që ato të kenë të njëjtat pozita procedurale gjatë rrjedhës së gjykimit dhe të kenë të njëjtat mundësi e të drejta për të paraqitur çështjen e tyre. Por duke bërë vlerësime për provat në kushtet kur kërkuari nuk kishte të drejtë të diskutonte për to në Gjykatën e Lartë dhe duke rrëzuar kërkesëpadinë për këtë vlerësim pa pasur të drejtë e mundësi kërkuari të bëjë prapësime për këto prova e vlerësime, ai është vënë në pozitë të diferencuar në raport me palën kundërshtare, duke u cenuar në të drejtën e tij për të qenë i barabartë në një seancë të drejtë e të ndershme.

<sup>1</sup> Vendimi “Belilos v. Zvicrës”, dt.29.04.1988 i Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut

<sup>2</sup> Raporti i Komitetit për të Drejtat e Njeriut të OKB, për çështjen “Karttunen v. Finlandës”, dt.23.10.1992

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë në neneve 131/f e 134/g të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e 77 të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Shfuqizimin si antikushtetues të vendimit nr.255, datë 05.02.2004 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.
- Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Kolegjin Civil të Gjykatës së Lartë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.